

CAIET DE SARCINI

pentru selecție de experți în vederea elaborării a două ghiduri care să conțină informații utile pentru familiarizarea specialiștilor din cadrul Statelor Membre partenere cu instrumentele juridice și procedurile aplicabile în domeniul dreptului internațional privat în materia familiei și succesiunilor

1. Prezentare proiect

Ministerul Justiției (MJ) derulează în prezent, în calitate de coordonator, proiectul *„Îmbunătățirea cooperării dintre judecătorii și notarii publici în materie civilă cu caracter transfrontalier”*, finanțat de către Comisia Europeană prin Programul „Justiție Civilă” 2011.

Proiectul, ce are ca beneficiar Direcția Drept Internațional și Cooperare Judiciară, este implementat de Ministerul Justiției în parteneriat cu Uniunea Națională a Notarilor Publici din România (UNNPR) și Fundația Germană pentru Cooperare Juridică Internațională (Fundația IRZ), precum și cu doi parteneri asociați, respectiv Consiliul Notariatelor din Uniunea Europeană (Conseil des Notariats de l'Union Européenne - CNUE) și Consiliul Național al Notariatului Italian (Fondazione Italiana per il Notariato).

Obiectivul general al proiectului vizează îmbunătățirea cooperării dintre profesioniștii în drept în ceea ce privește aplicarea instrumentelor legislative europene adoptate în domeniul dreptului familiei și dreptului civil în temeiul art. 81 al Tratatului privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Obiectivul specific al acestui proiect este acela de a îmbunătăți cunoștințele juridice ale practicienilor în domeniul dreptului internațional privat al familiei și succesiunilor (judecători și notari publici), prin cursuri de formare profesională de specialitate care să le permită să gestioneze în mod corespunzător și cu celeritate cauzele cu elemente de extraneitate. Proiectul urmărește, de asemenea, îmbunătățirea contactelor, a schimbului de informații și a legăturilor între autoritățile competente implicate în punerea în aplicare a celor mai recente instrumente europene în domeniul dreptului internațional privat al familiei și succesiunilor.

În acest scop, proiectul urmărește elaborarea a două ghiduri care să conțină informații utile pentru familiarizarea specialiștilor din cadrul Statelor Membre partenere cu instrumentele juridice și procedurile aplicabile în domeniul dreptului

internațional privat al familiei și succesiunilor. Ghidurile vor fi tipărite și distribuite în rândul specialiștilor în domeniul dreptului internațional privat al familiei și succesiunilor din statele partenere, atât în format hard copy, cât și în versiune electronică și vor fi publicate pe site-urile web ale instituțiilor partenere, înlesnind astfel accesul la informații pentru un număr mare de specialiști.

În vederea elaborării celor două ghiduri, este necesară selectarea a 4 experți din Statele Membre UE (câte doi experți/ghid) care vor elabora câte o temă din cele patru propuse la punctul 3.

2. Selecție experți

Ministerul Justiției anunță procedura de selecție a **4 experți** pentru a elabora **două ghiduri** (câte doi experți/ghid) adresate specialiștilor - judecători, notari publici, personal din instituțiile centrale și alți practicieni în domeniul dreptului internațional privat al familiei și succesiunilor

3. Descrierea rezultatelor ce se urmăresc a fi obținute de către experții selectați:

- **3.1. Elaborarea unui GHID DE DREPT INTERNAȚIONAL PRIVAT AL FAMILIEI** care va cuprinde următoarele teme principale:

Tema nr. 1 – Norme de competență jurisdicțională de drept internațional privat și normele care soluționează conflictele de legi în materia dreptului familiei. (min. 50 pagini). Vor fi tratate următoarele aspecte:

- ***Sinteza normelor de competență¹ jurisdicțională de drept internațional privat în materia dreptului familiei*** (divorț, exercitarea autorității părintești, obligații de întreținere, regimul bunurilor matrimoniale)² – **min. 4 pagini**;
sinteza normelor care soluționează conflictele de legi³ în materia

¹ Dispozițiile relevante din:

Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești,

Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere,

Propunerea de regulament al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materia regimurilor matrimoniale,

Propunerea de Regulament al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materia efectelor patrimoniale ale parteneriatelor înregistrate

² Sub forma unui text, precum și a unei cascade, diagrame, dreptunghiuri, cercuri, săgeți etc.

³ Dispozițiile relevante din

Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 al Consiliului din 20 decembrie 2010 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în domeniul legii aplicabile divorțului și separării de corp,

Convenția de la Haga din 19 octombrie 1996 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor (doar aspectele referitoare la legea aplicabilă cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor),

Protocolul din 23 noiembrie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere,

Propunerea de Regulament al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materia regimurilor matrimoniale,

dreptului familiei⁴ – min. 4 pagini; aspecte teoretice legate de obținerea conținutului dreptului străin prin intermediul Rețelei Europene a Notarilor și Rețelei Judiciare Europene în materie civilă și comercială – **min. 2 pagini.**

- **10 cazuri practice** cu rezolvări incluse, cu determinarea competenței jurisdicționale, care privesc spețe pentru notari (4) și pentru judecători (6). **min 20 pagini**
- **10 cazuri practice** cu rezolvări incluse, cu normele care determină soluționarea conflictelor de legi, care privesc spețe pentru notari (4) și pentru judecători (6). **min. 20 pagini**

Este de dorit ca tema să fie tratată într-un maxim de 60 de pagini.

Tema nr. 2 – Procedura de exequatur în materia dreptului familiei (min. 50 pagini). Vor fi tratate următoarele aspecte:

- **Aspecte teoretice legate de procedura de exequatur în materia dreptului familiei (divorț, exercitarea autorității părintești, regimul bunurilor matrimoniale, schimbarea numelui după divorț, ordinul de protecție)⁵. Suprimarea exequaturului în materia dreptului familiei** (înapoiere minor, exercitarea dreptului de vizită). **min. 5 pagini;**
- **Aspecte teoretice legate de procedura de exequatur în materia dreptului familiei (obligații de întreținere)⁶.** Suprimarea exequaturului. Cooperarea administrativă între autoritățile centrale.– **min. 5 pagini;**

Propunerea de Regulament al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materia efectelor patrimoniale ale parteneriatelor înregistrate

⁴ Sub forma unui text, precum și a unei cascade, diagrame, dreptunghiuri, cercuri, săgeți etc.

⁵ Dispozițiile relevante din:

Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 din 27 noiembrie 2003 al Consiliului privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești,

Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere,

Propunerea de Regulament al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materia regimurilor matrimoniale,

Propunerea de Regulament al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materia efectelor patrimoniale ale parteneriatelor înregistrate,

Alte dispoziții relevante din:

Regulamentul (UE) nr. 606/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iunie 2013 privind recunoașterea reciprocă a măsurilor de protecție în materie civilă,

Propunerea pentru diminuarea aspectelor birocratice pentru cetățeni, promovarea liberei circulații a documentelor cu caracter public și recunoașterea efectelor statutului civil

⁶ Dispozițiile relevante din:

Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere; Convenției de la Haga din 23 noiembrie 2007 privind obținerea pensiei de întreținere pentru copii și alți membri ai familiei.

Alte dispoziții relevante din:

Propunerea pentru elaborarea unui Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a ordonanței asiguratorii europene de indisponibilizare a conturilor bancare în vederea facilitării recuperării transfrontaliere a debitorilor în materie civilă și comercială,

Regulamentului (CE) nr. 805/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 aprilie 2004 privind crearea unui Titlu Executiv European pentru creanțele necontestate,

Regulamentului (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată,

Convenției de la Lugano din 30 octombrie 2007

- **13 cazuri practice cu rezolvări incluse, procedura de exequatur în materia dreptului familiei (divorț, exercitarea autorității părintești, regimul bunurilor matrimoniale, schimbarea numelui după divorț, ordinul de protecție civilă), care privesc spețe pentru notari (5) și pentru judecători (8). min. 25 pagini;**
- **7 cazuri practice cu rezolvări incluse, procedura de exequatur în materia dreptului familiei (obligații de întreținere), care privesc spețe pentru notari (3) și pentru judecători (4). min 15 pagini.**

Este de dorit ca tema să fie tratată într-un maxim de 60 de pagini.

- **3.2. Elaborarea unui GHID DE DREPT INTERNAȚIONAL PRIVAT AL SUCCESIUNILOR care va cuprinde următoarele teme principale:**

Tema nr. 3 – Competența jurisdicțională de drept internațional privat și normele care soluționează conflictele de legi în materia succesiunilor (min. 50 pagini)

- **Aspecte teoretice legate de competența jurisdicțională de drept internațional privat în materia succesiunilor (inclusiv interacțiunea cu regimul bunurilor matrimoniale, succesiuni cu imobile) ⁷ - min. 4 pagini; aspecte teoretice legate de normele care soluționează conflictele de legi în materia succesiunilor (inclusiv interacțiunea cu regimul bunurilor matrimoniale, întocmirea testamentelor) ⁸ – min. 4 pagini; aspecte teoretice legate de obținerea conținutului dreptului străin prin intermediul Rețelei Europene a Notarilor și Rețelei Judiciare Europene în materie civilă și comercială min. 2 pagini;**
- **11 cazuri practice cu rezolvări incluse, cu determinarea competenței jurisdicționale, care privesc spețe pentru notari (5) și pentru judecători (6). min. 20 pagini;**

⁷ Dispozițiile relevante din:

Regulamentului nr. 650/2012 al Parlamentului european și al Consiliului, din 4 iulie 2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor,

Propunerea de Regulament al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materia regimurilor matrimoniale,

Propunerea de Regulament al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materia efectelor patrimoniale ale parteneriatelor înregistrate

⁸ Dispozițiile relevante din:

Regulamentului nr. 650/2012 al Parlamentului european și al Consiliului, din 4 iulie 2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor,

Propunerea de Regulament al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materia regimurilor matrimoniale,

Propunerea de Regulament al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materia efectelor patrimoniale ale parteneriatelor înregistrate.

- **11 cazuri practice cu rezolvări incluse, cu normele care determină soluționarea conflictelor de legi, care privesc spețe pentru notari (5) și pentru judecători (6). min. 20 pagini.**

Este de dorit ca tema să fie tratată într-un maxim de 60 de pagini.

Tema nr. 4 – Procedura de exequatur în materia succesiunilor (min. 50 pagini)

- **Aspecte teoretice legate de procedura de exequatur în materia succesiunilor** (inclusiv interacțiunea cu regimul bunurilor matrimoniale)⁹ – min. 5 pagini; **aspecte teoretice legate de procedura de emitere a certificatului european de moștenitor**¹⁰ - min. 5 pagini;
- **11 cazuri practice** cu rezolvări incluse, care privesc spețe pentru notari (5) și pentru judecători (6). **min. 20 pagini;**
- **11 cazuri practice** cu rezolvări incluse, care privesc spețe pentru notari (5) și pentru judecători (6). **min. 20 pagini.**

Este de dorit ca tema să fie tratată într-un maxim de 60 de pagini.

4. Profilul experților

Orice expert care aplică pentru prezenta cerere de ofertă **va opta pentru o singură temă** dintre cele patru menționate mai sus. Pentru oricare dintre teme, experții trebuie să aibă un anumit profil în ceea ce privește calificările, abilitățile și experiența profesională specifică, necesare pentru realizarea activității, după cum urmează:

- **Pentru ghidul nr. 1 (tema 1 sau tema 2) în domeniul dreptului internațional privat al familiei (divorț, exercitarea autorității părintești, obligații de întreținere, regimul bunurilor matrimoniale, schimbarea numelui după divorț, ordinul de protecție civilă)**

Criterii minime de calificare

- absolvent de studii universitare (licență sau echivalent) în drept;

⁹ Dispozițiile relevante din:

Regulamentului nr. 650/2012 al Parlamentului european și al Consiliului, din 4 iulie 2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor,

Propunerea de Regulament al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materia regimurilor matrimoniale,

Propunerea de Regulament al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materia efectelor patrimoniale ale parteneriatelor înregistrate

¹⁰ Dispozițiile relevante din *Regulamentului nr. 650/2012 al Parlamentului european și al Consiliului, din 4 iulie 2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor*

- minimum 7 ani de experiență profesională generală după absolvirea universității;
 - minimum 5 ani de experiență profesională în domeniul dreptului civil (divorț, exercitarea autorității părintești, obligații de întreținere, regimul bunurilor matrimoniale, schimbarea numelui după divorț, ordinul de protecție civilă, alte instituții de drept prevăzute în regulamentele europene în domeniul vizat de proiect etc.), în calitate de judecător, notar, cadru universitar, formator pentru practicienii în drept;
 - cel puțin 2 publicații (articole, recenzii, studii, rapoarte, teze, etc.) care să trateze inclusiv problematica ce face obiectul ghidului, respectiv dreptul internațional privat în materii precum divorțul, exercitarea autorității părintești, obligații de întreținere, regimul bunurilor matrimoniale, schimbarea numelui după divorț, ordinul de protecție civilă etc).
- **Pentru ghidul nr. 2 (tema 3 sau tema 4) în domeniul dreptului internațional privat al succesiunilor**

Criterii minime de calificare

- absolvent de studii universitare (licență sau echivalent) în drept;
- minimum 7 ani de experiență profesională generală după absolvirea universității;
- minimum 5 ani de experiență profesională în domeniul dreptului civil (materia succesiunilor), în calitate de notar, judecător, cadru universitar, formator pentru practicienii în drept;
- cel puțin 2 publicații (articole, recenzii, studii, rapoarte, teze, etc.) care să trateze inclusiv problematica ce face obiectul ghidului, respectiv dreptul internațional privat al succesiunilor.

Tema aleasă va fi elaborată în una din următoarele limbi, în funcție de opțiunea expertului: **engleză, franceză, germană sau română**. Versiunile finale integrate ale ghidurilor vor fi traduse în limbile menționate mai sus.

5. Termenul pentru îndeplinirea activității

Experții vor înainta Ministerului Justiției contribuțiile la elaborarea celor 2 ghiduri **în termen de 2 luni de la semnarea contractului.**

6. Condiții privind îndeplinirea activităților solicitate:

Experții își vor asuma pe deplin responsabilitatea pentru îndeplinirea activităților descrise în prezentul caiet de sarcini în termenul și la standardele profesionale solicitate, în caz contrar MJ rezervându-și dreptul de a rezilia convenția pe care o va încheia cu aceștia sau de a aplica penalități echivalente cu prejudiciul produs prin

neîndeplinirea obligațiilor asumate, în conformitate cu prevederile convenției încheiate cu experții selectați.

7. Oferta financiară și aspectele financiare:

Fiecare expert este îndreptățit să primească, în funcție de prestația efectivă ce va fi reflectată în fișele de pontaj (timesheets), maxim 350 euro/ zi pentru 8 zile, în vederea elaborării contribuțiilor la cele două ghiduri.

În anunțul de intenție ce va fi trimis Ministerului Justiției, experții vor preciza oferta lor financiară în privința onorariului pe zi.

8. Aspecte procedurale

Selecția experților - documente care trebuie trimise de candidați::

În vederea demonstrării conformității cu cerințele solicitate, **experții candidați vor prezenta:**

- ✓ Copie a diplomei universitare;
- ✓ Copie a cărții de identitate;
- ✓ Curriculum vitae (format Europass, semnat – în format pdf), care să cuprindă referințe și datele de contact ale persoanelor care pot oferi informații cu privire la activitatea derulată, din care să rezulte îndeplinirea criteriilor minime;
- ✓ Lista de publicații
- ✓ Pentru experții care doresc să elaboreze materialul într-o altă limbă decât limba maternă, documente care dovedesc cunoașterea excelentă a limbii alese sau, în cazul în care nu dețin astfel de documente, declarație pe propria răspundere care să ateste faptul că expertul este fluent în limba respectivă.
- ✓ Oferta financiară privind onorariul solicitat/zi lucrătoare

NOTA: Comisia de evaluare își rezervă dreptul de a solicita, pe parcursul evaluării candidaților, documentele care atestă îndeplinirea cerințelor referitoare la experiența profesională (adeverință de la locul de muncă/copie de pe carnetul de muncă/ carte de muncă, adeverință care să ateste experiența profesională în domeniul dreptului civil etc.).

Ulterior finalizării procedurii de selecție, experții selectați care au reședința pe teritoriul altor state membre decât România vor prezenta un certificat de rezidență fiscală¹¹ și un număr de înregistrare pentru plata TVA-ului¹², etc.

¹¹În scopul de a evita dubla impunere (pe teritoriul românesc și pe teritoriul statului membru în care își are reședința expertul), experții trebuie să transmită Coordonatorul de proiect (Ministerul Justiției) certificatul de rezidență fiscală eliberat de către organismul competent din statul membru din țara în care locuiesc. În cazul în care experții nu prezintă un astfel de document, la onorariul convenit acestora se va aplica un impozit în cuantumul prevăzut de legea română.

Efectuarea plății:

Plata onorariilor se va face ținându-se cont de prestarea efectivă a serviciilor contractate de către experții și după completarea următoarelor documente: (i) factura, (ii) fișa de pontaj și (iii) chitanța. Formularele acestor documente vor fi puse la dispoziția experților de către coordonatorul de proiect (Ministerul Justiției din România).

Plata pentru materialele elaborate se face numai ulterior aprobării celor două ghiduri de către o comisie de evaluare compusă din reprezentanți ai partenerilor de proiect.

9. Condiții speciale

Drept de proprietate intelectuală/ utilizarea rezultatelor

Experții care au elaborat ghidurile vor ceda dreptul de proprietate cu privire la rezultatele activității, inclusiv dreptul de proprietate intelectuală, Coordonatorul de proiect – Ministerul Justiției din România și succesorilor săi legali. Astfel, Ministerul Justiției din România și succesorii săi legali vor avea dreptul exclusiv de a publica, multiplica, distribui și de a traduce ghidurile, în condițiile stabilite de contractul care va fi încheiat între părți.

Ghidurile elaborate de către experți vor fi, de asemenea, transmise Comisiei Europene și partenerilor de proiect, care au dreptul de a le utiliza după cum consideră oportun.

Clauze cu privire la neexecutarea /executarea defectuoasă a activității:

În caz de **neexecutare /executare defectuoasă a activității**, experților nu le vor fi plătite onorariile. De asemenea, expertul va răspunde pentru neexecutarea /executarea defectuoasă a activității, în funcție de prejudiciul cauzat.

Experții nu va fi ținut răspunzător pentru încălcarea obligațiilor sale, prevăzute de la punctul 3 din prezentul caiet de sarcini, în cazul în care imposibilitatea de executare a prestațiilor se datorează unor cauze de forță majoră. Experții vor depune toate diligențele pentru a reduce la minim orice daune provocate de forță majoră.

Prin forță majoră se va înțelege orice situație excepțională neprevăzută sau orice eveniment independent de voința expertului, care îl/o împiedică să-și îndeplinească obligațiile sale în conformitate cu prezentul anunț de selecție, care nu

¹² Expertii (persoane fizice sau juridice), care sunt înregistrați în scopuri de TVA, vor furniza un număr de înregistrare a TVA –ului. În cazul în care experții nu sunt înregistrați în scop de TVA, vor trebui să furnizeze o explicație a motivului pentru care nu sunt înregistrați în acest sens (de exemplu, prin furnizarea de un document oficial emis de către organismul competent din statul membru în care experții își au reședința, care atesta faptul că nu sunt plătitori de TVA sau sunt exceptați de la plata TVA-ului).

este atribuit unei erori sau neglijențe din partea acestuia și care se dovedește a fi fost insurmontabil în ciuda tuturor diligențelor depuse. Defectele echipamentelor sau a materialelor sau întârzierile în punerea lor la dispoziție (cu excepția cazurilor de forță majoră), conflictele de muncă, grevele sau dificultățile financiare nu pot fi invocate drept cazuri forță majoră de către partea în culpă. În cazul apariției unei astfel de situații, expertul va informa de îndată, în scris, Ministerul Justiției, precizând natura, durata estimată și efectele previzibile ale cazului de neexecutare a activității.

10. Prevederi finale și detalii de contact

Prezenții termeni de referință vor face parte din acordul ce va fi încheiat între Ministerul Justiției din România și experții selectați.

Pentru informații suplimentare vă rugăm să le contactați pe doamnele Cristina BUSOI, (telefon 0372041162, e-mail cristina.busoi@just.ro), Direcția Programe Europene / Ioana BURDUF (telefon 0372041218, e-mail iburduf@just.ro), Direcția Drept Internațional și Cooperare Judiciară, Ministerul Justiției.

